

Zpráva o trhu vodárenských společností

Květen 2024

Obsah

Seznam zkratk a pojmů	3
Manažerské shrnutí	4
1. Přehled společností na trhu	5
2. Identifikace analyzovaných společností	8
3. Východiska analýzy	10
4. Analýza kalkulací	15
5. Přílohy	33
Příloha č. 1 – Největší vlastníci dle hodnoty infrastrukturního majetku	34
Příloha č. 2 – Největší provozovatelé dle dodávek pitné a odvodů odpadní vody	36

Seznam zkratek a pojmů

Zkratky

➤ ČR	Česká republika
➤ EAT	Earnings after tax (zisk po zdanění)
➤ MF	Ministerstvo financí ČR
➤ MZe	Ministerstvo zemědělství ČR
➤ UVN	Úplné vlastní náklady
➤ VK	Vlastní kapitál

Pojmy

➤ ČEVAK a.s.	ČEVAK
➤ Obchodní závod	Podnik
➤ Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	SmVaK
➤ Vodovody a kanalizace Beroun a.s.	Beroun
➤ Vodovody a kanalizace Kroměříž a.s.	Kroměříž
➤ Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s.	Pardubice

Manažerské shrnutí

Na vodárenském trhu v ČR působí společnosti, které jsou provozovateli nebo vlastníky vodárenské infrastruktury či provozovateli a vlastníky infrastruktury zároveň. Infrastruktura je nutná pro poskytování služeb spojených s pitnou a odpadní vodou. Ve vztahu k této činnosti jsou zveřejňována finanční data ve standardizovaných výkazech. Analýza je zaměřena především na hledání anomálií ve vztahu k průměrným hodnotám zveřejněných finančních dat analyzovaných společností.

Klíčová zjištění analýzy:

Výše kalkulačního zisku: za celé období se zcela vymyká společnost SmVaK, která jeho hodnotu stanovovala v rozmezí 27–36 %. Druhý v pořadí je Beroun s procentním ziskem o cirká 1/2 nižším. U ostatních společností se kalkulační zisk pohybovat v rozmezí 2–13 %, což je obvyklé rozpětí kalkulačního zisku v ČR.

Kalkulační zisk na m³: Při přepočtu kalkulačního zisku na jednotku vody jsou výsledky SmVaK výjimečné. Poměr dosahuje více než dvojnásobku průměru sledovaných společností, Beroun na druhém místě dosahuje lehkého nadprůměru, naopak kalkulační zisk ČEVAK na m³ je pouze desetinný oproti SmVaK.

Porovnání míry zisku v poměru ke vztahovým veličinám (tržby, vlastní kapitál apod.) opět ukazuje mimořádný případ SmVaK. Od ostatních sledovaných společností se liší často řádově, a to i ve srovnání s další smíšenou vodárenskou společností (Beroun)

Podíl kalkulačního zisku použitý k reinvestici do infrastruktury: Část kalkulačního zisku SmVaK vykázaná pro obnovu infrastruktury byla buď velmi omezená (2021–2022), nebo žádná/téměř žádná (2023). SmVaK se tak jeví jako jediná společnost, která svůj kalkulační zisk vytváří primárně pro potřeby akcionářů a obnovu infrastruktury financuje z jiných položek kalkulace ceny pro vodné a stočné. Např. Beroun (svou strukturou nejvíce podobný SmVaK) kalkulační zisk reinvestuje zhruba z poloviny.

Dividenda akcionáři: Výše vyplacených podílů se jeví jako poměrně stabilní bez ohledu na ostatní ekonomické ukazatele. Pouze společnost v Pardubicích ve sledovaném období nevyplácela žádné podíly na zisku. Výrazně (násobně) nejvyšší dividendu vyplácel SmVaK, s výjimkou let 2022 a 2023, kdy byla dividendu nulová a došlo ke snížení zadlužení společnosti.

Poměr vyplacených dividend ve vztahu k čistému zisku je nejvyšší u společností ČEVAK a SmVaK.

Cena vody: Od roku 2022 došlo z důvodu navýšení režijních nákladů k rychlému nárůstu cen vody u všech sledovaných společností. Zvýšené náklady se kvůli nárůstu cen nijak výrazně neprojevíly v ziskovosti společností. Největší nárůst ceny vody mezi lety 2021 / 2024 zaznamenaly Pardubice (50 %) a SmVaK (47 %). Za zmínku stojí výrazný nárůst zisku SmVaK v těchto letech.

Zadluženost: i v tomto parametru je výjimečná situace SmVaK, která vykazuje značné zadlužení, které drží od roku 2022 mateřská společnost. Oproti ostatním sledovaným společnostem je toto zadlužení řádově vyšší.

1. Přehled společností na trhu

1.1. Přehled o subjektech na trhu

Na trhu vodárenských společností v Česku působí subjekty, které jsou vlastníky a rovněž provozovateli vodárenské infrastruktury. Vlastníci a provozovatelé se často mohou překrývat, stejně tak se ale může jednat o subjekty působící pouze v jedné z těchto kategorií.

Popis subjektů a složení trhu

- Na trhu se nachází velké množství veřejnoprávních subjektů, jako jsou města a obce, které představují největší skupiny jak mezi vlastníky, tak i mezi provozovateli.
- Výraznou část trhu tvoří rovněž značné množství obchodních společností (především se jedná o společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti), které na trhu působí v rámci obou kategorií, tedy jsou vlastníky, provozovateli nebo obojím. Často dochází i k rozdělení funkcí, kde jeden subjekt může vlastnit infrastrukturu a jiný ji provozovat
- Počet společností s ručením omezeným a akciových společností se pohybuje v řádu stovek jak mezi vlastníky tak i provozovateli.

Největší hráči na trhu

- Třemi největšími vlastníky infrastrukturního majetku dle jeho hodnoty jsou Hlavní město Praha, Severočeská vodárenská společnost a Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava.
- Provozovatelé infrastruktury v rámci svojí činnosti zajišťují dodávky pitné vody a odvádění vody odpadní. V rámci obou kategorií jsou největšími provozovateli Pražské vodovody a kanalizace a Severočeské vodovody a kanalizace. Ty jsou doplněny společností Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava v případě dodávek pitné vody, respektive společností ČEVAK v případě vody odpadní.

1.2. Velikost analyzovaných společností

Zkoumané společnosti vlastní infrastrukturní majetek či zajišťují jeho provoz v obecně definovaných kategoriích, jimiž jsou čistírny odpadních vod, kanalizační stoky, stavby pro úpravu vody, a vodovodní řady (tedy vodovody).

Přehled provozovaného a vlastněného infrastrukturního majetku analyzovaných společností

Společnost		Provozuje	Vlastní
Vodovody a kanalizace Beroun, a.s.	Čistírny odpadních vod	62	15
	Kanalizační stoky	84	13
	Stavby pro úpravu vody	48	22
	Vodovodní řady	80	20
ČEVAK a.s.	Čistírny odpadních vod	212	0
	Kanalizační stoky	303	3
	Stavby pro úpravu vody	254	0
	Vodovodní řady	811	2
Vodovody a kanalizace Kroměříž, a.s.	Čistírny odpadních vod	18	16
	Kanalizační stoky	54	33
	Stavby pro úpravu vody	18	18
	Vodovodní řady	108	66
Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	Čistírny odpadních vod	75	48
	Kanalizační stoky	120	60
	Stavby pro úpravu vody	43	40
	Vodovodní řady	258	225
Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s.	Čistírny odpadních vod	11	11
	Kanalizační stoky	11	8
	Stavby pro úpravu vody	10	10
	Vodovodní řady	12	12

Vybrané údaje analyzovaných společností

- ČEVAK a.s. je v rámci analyzovaných společností největším provozovatelem z hlediska počtu provozované infrastruktury ve všech kategoriích. Celkem provozuje 1580 kusů infrastrukturního majetku, avšak sám nevlastní takřka žádný.
- Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. vlastní většinu infrastrukturního majetku, který provozuje. Je vlastníkem 373 kusů infrastrukturního majetku.
- Společnost Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s. vlastní takřka všechn infrastrukturní majetek, který provozuje, v absolutní hodnotě jde však o malý počet v porovnání s ostatními analyzovanými společnostmi.

2. Identifikace analyzovaných společností

2.1. Společnosti zahrnuté v analýze

Níže je uveden seznam společností, které jsou zahrnuty v rámci analýzy. Jedná se o vybrané společnosti dle zadání. Ve čtyřech případech se jedná o společnosti vlastníci i provozující vodárenskou infrastrukturu (SmVaK, Beroun, Kroměříž, Pardubice), v jednom o provozovatelskou společnost (ČEVAK).

Obchodní firma a identifikační číslo analyzovaných společností

Obchodní firma	Identifikační číslo
Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	451 93 665
Vodovody a kanalizace Beroun a.s.	463 56 975
Vodovody a kanalizace Kroměříž a.s.	494 51 871
Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s.	601 08 631
ČEVAK a.s.	608 49 657

3. Východiska analýzy

3.1. Vymezení použité úrovně zisku

Otázky se mimo jiné zaměřují na ziskovost společností. Zisk však má různé úrovně a jeho kategorizace se liší podle toho, jestli se jedná o zisk dle statutárních účetních výkazů či o kalkulaci cen pro účely cenové a věcné regulace - Ministerstvo financí (MF) a Ministerstvo zemědělství (MZe).

Evidované druhy zisku:

Čistý zisk

- Při posuzování čistého zisku je vhodné vycházet ze zisku na bázi účetních dat či účetní závěrky.
- Jedná se o čistý zisk po zdanění ztotožnitelný s pojmem EAT (z angl. Earnings after tax).

V otázkách zaměřených na Čistý zisk je v analýze pro výpočty použita výše zmíněná úroveň účetního zisku po zdanění.

Kalkulační zisk

- Tato úroveň zisku již nevychází z dat účetní závěrky nýbrž z kalkulace cen pro vodné a stočné.
- V rámci předmětného výkazu je kalkulační zisk zachycen dvojím způsobem.
- Jedná se o kalkulační zisk v rámci plánované kalkulace a kalkulační zisk v rámci skutečnosti.
- Toto členění slouží pro posouzení rozdílů mezi skutečností a plánem. V obou případech se jedná o stejnou položku kalkulačního zisku.

Tabulka č.2

Řádek	Text	Kalkulovaná cena pro vodné a stočné						
		Měrná jedn.	Voda pitná			Voda odpadní		
			Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl	Skutečnost	Kalkulace	Rozdíl
11.	JEDNOTKOVÉ NÁKLADY	Kč/m3						
12.	Úplné vlastní náklady - ÚVN	mil.Kč						
13.	Kalkulační zisk	mil.Kč						

- Kalkulační zisk je stejně jako kalkulované náklady rozdělen na pitnou vodu a vodu odpadní.
- Pro účely analýzy je vhodné vycházet v rámci kalkulačního zisku ze skutečného kalkulačního zisku. Reálné rozdíly mezi plánovým kalkulačním ziskem a skutečně dosaženým nebývá velký.

V otázkách zaměřených na Kalkulační zisk je použita pro výpočty výše zmíněná úroveň skutečného kalkulačního zisku, a to s dělením na vodu pitnou, vodu odpadní a celkovou hodnotu.

3.2. Vymezení položek investic do infrastruktury

Otázky se mimo jiné zaměřují na investice do infrastruktury. V rámci výkazů o kalkulaci cen pro MZe jsou v separátní tabulce kalkulovány hodnoty investic do infrastruktury

Způsob evidence investic do infrastruktury:

Investice do infrastruktury

- Otázky zaměřené na investice do infrastruktury je možné zodpovědět na základě dat z níže uvedené zvláštní tabulky č.4 z výkazu kalkulace pro MZe.
- Tato tabulka se zaměřuje na mapování tvorby a čerpání prostředků na obnovu infrastrukturního majetku.
- Přehled se zaměřuje pouze na skutečná data ohledně částek investovaných do infrastruktury.

Tvorba a čerpání prostředků na obnovu infrastrukturního majetku

Tabulka č.4

Skutečnost za uvedené období			Měrná jedn.	Skutečnost	
				Vodovod	Kanalizace
Od r.2009 celkem			Tvorba mil.Kč		
			Čerpání mil.Kč		
Za kalendářní rok	Tvorba	finanční prostředky z vodného/stočného	mil.Kč		
		finanční prostředky ostatní	mil.Kč		
	Čerpání		mil.Kč		

- Dělení skutečných investic do infrastruktury na vodovod a kanalizaci reflektuje dělení kalkulačního zisku na pitnou a odpadní vodu.
- Proto je možné tyto kategorie vzájemně poměřovat v rámci finančních ukazatelů.
- **Z hlediska krytí investic do infrastruktury je klíčová položka č.14 kalkulační tabulky „Z ř. 14 prostředky na obnovu infrastrukturního majetku“, která uvádí, jaká část kalkulačního zisku je určena na investice do infrastruktury.**

V otázkách zaměřených na investice do infrastruktury jsou použita pro výpočty data z výše zmíněné tabulky, a to s dělením na investice do vodovodu, kanalizace a celkové hodnoty (součet investic do vodovodu a kanalizace).

3.3. Vymezení dalších potřebných položek

Otázky se mimo jiné zaměřují na dividendy odvedené akcionáři, výši zadlužení či změny v ziskovosti vlivem skokového nárůstu cen vstupů. Jedná se o údaje, které lze získat pouze z účetních závěrek.

Potřebné položky získané z účetnictví:

Tržby

- Pro zodpovězení otázky dopadu změny cen vstupů na ziskovost je vhodné provést vertikální analýzu nákladů.
- Jedná se o analýzu, která poměruje jednotlivé položky nákladů dle jejich druhu ke konkrétní vztahové veličině, kterou v tomto případě budou tržby.
- Tržby v této studii budou ztotožněny s účetní položkou výkazu zisku a ztráty: Tržby z vlastních výrobků a služeb.

Dividendy

- Při posuzování výplaty dividend akcionářům je nutné vycházet z údajů uvedených v účetní závěrce v části výkazu cash-flow (přehled o peněžních tocích).
- V rámci výkazu cash-flow existuje položka Vyplacené podíly na zisku.
- Tato položka přímo reflektuje výši vyplacených podílů akcionářům a lze ji ztotožnit s pojmem „dividenda“.

Zadlužení

- Zadlužení je nutné posuzovat na základě účetních dat z rozvahy, která je nedílnou součástí účetní závěrky.
- Na straně pasiv české účetní standardy obecně rozeznávají cizí zdroje. Do těchto se však řadí rovněž závazky z obchodních vztahů či účetní položka rezerv.
- Pro správné posouzení zadluženosti je vhodné posuzovat takové závazky (cizí zdroje) které jsou explicitně úročeny a nebo které jsou přímým závazkem společnosti z titulu přijatých plateb od zákazníků.
- Proto jsou při posuzování zadluženosti kromě položky celkových cizích zdrojů rozlišovány dílčí faktory zadlužení.
- Jedná se o krátkodobé a dlouhodobé přijaté zálohy (přijaté platby od zákazníků), dlouhodobé úvěry, krátkodobé úvěry, závazky z leasingu a závazky k ovládající osobě.

Výše uvedené položky nejsou standardně uváděny v přehledových tabulkách kalkulace vodného a stočného pro MZe, a proto jsou k zodpovězení předmětných otázek použita účetní data.

3.4. Dostupnost výkazů dle společností

Otázky k zodpovězení v rámci analýzy se zaměřují na období 2020–2023. K datu vypracování analýzy jsou však veřejně dostupné pouze některé ze všech potřebných výkazů. Pro rok 2023 nejsou k datu zpracování analýzy dostupná veškerá potřebná účetní data. Proto na některých místech končí analýza rokem 2022.

Přehled dostupných výkazů

Společnost	2020		2021		2022		2023	
	Vodné	Stočné	Vodné	Stočné	Vodné	Stočné	Vodné	Stočné
Vodovody a kanalizace Beroun a.s.	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓
Vodovody a kanalizace Kroměříž a.s.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
ČEVAK a.s.	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗
Vodovody a kanalizace Pardubice, a.s.	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗
Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Tabulka kalkulace vykazovaná pro MZe

- Z výše uvedeného přehledu dostupnosti výkazů vyplývá, že v současné době a fázi zpracování studie jsou jedinými společnostmi s veškerými potřebnými podklady společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava a.s. a Vodovody a kanalizace Kroměříž a.s.
- Naopak společnost s nejmenším počtem dostupných výkazů je společnost ČEVAK a.s.

Účetní výkazy

- Ve studii jsou kromě kalkulačních tabulek pro MF/MZe využívány k výpočtům rovněž účetní výkazy.
- **Kalkulace jsou posouzeny na základě „Porovnání všech položek výpočtu cen pro vodné a stočné za daný kalendářní rok“, které jsou vodárenské společnosti povinny zveřejňovat ke konci dubna roku následujícího kalkulačního období.**
- Dostupnost účetních výkazů je problematická pouze v roce 2023, neboť zpracování této analýzy probíhá v prvním čtvrtletí roku 2024, kdy ještě zpravidla nebývají auditované výkazy za předchozí rok všechny dostupné.

4. Analýza kalkulací

4.1. Otázka 1

Otázka č. 1: Jaký je u vybraných společností kalkulační zisk v rozdělení na pitnou a odpadní vodu?

Kalkulační zisk, který hradí odběratel v ceně vodného a stočného je uváděn na řádku 14. kalkulace ceny, přičemž je uváděn jak v absolutní výši, tak v % k úplným vlastním nákladům (UVN). Na řádku 16. je pak uveden částka z kalkulačního zisku, která je určena na obnovu infrastrukturního majetku.

Kalkulační zisk

		2021		2022		2023	
		Pitná	Odpadní	Pitná	Odpadní	Pitná	Odpadní
Beroun	Kalkulační zisk jako % z UVN	14,4%	0,0%	12,8%	20,5%	12,3%	19,6%
	Kalkulační zisk mil. Kč	21,05	-	20,55	20,52	22,42	21,58
	z toho na obnovu infrastruktury (mil. Kč)	11,93	-	-	-	13,90	15,35
Kroměříž	Kalkulační zisk jako % z UVN	10,9%	13,1%	12,6%	9,9%	7,0%	8,6%
	Kalkulační zisk mil. Kč	14,73	21,70	17,95	21,76	12,15	18,63
	z toho na obnovu infrastruktury (mil. Kč)	3,64	5,36	9,22	11,31	-	-
ČEVAK*	Kalkulační zisk jako % z UVN	-	-	2,9%	4,7%	4,0%	4,7%
	Kalkulační zisk mil. Kč	-	-	2,84	7,37	8,67	11,14
	z toho na obnovu infrastruktury (mil. Kč)	-	-	-	-	-	-
Pardubice	Kalkulační zisk jako % z UVN	3,0%	10,1%	5,9%	8,6%	0,0%	0,0%
	Kalkulační zisk mil. Kč	9,07	32,25	18,92	28,74	-	-
	z toho na obnovu infrastruktury (mil. Kč)	-	-	-	-	-	-
SmVaK	Kalkulační zisk jako % z UVN	36,6%	35,7%	35,1%	36,2%	32,9%	27,5%
	Kalkulační zisk mil. Kč	377,42	247,23	378,75	256,91	414,58	267,27
	z toho na obnovu infrastruktury (mil. Kč)	79,86	54,66	60,17	44,41	4,98	11,36

* 2023 - České Budějovice, 2022 - VST Tábořsko

Kalkulační zisk

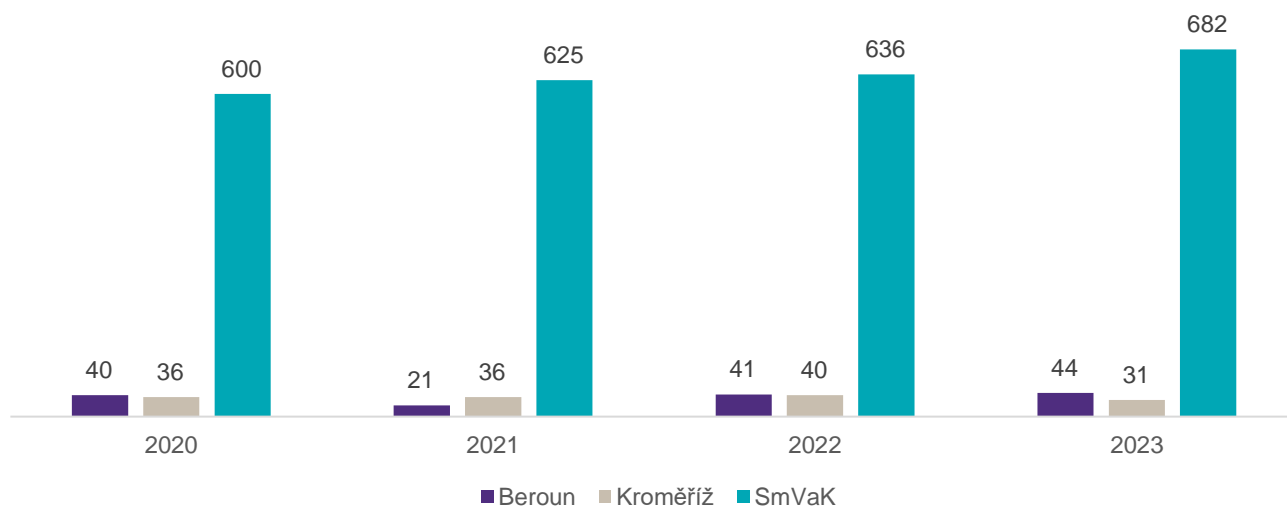
- Z hlediska % i korunové výše kalkulačního zisku se za celé období zcela vymyká SmVaK, a to ve srovnání s ostatními smíšenými vodárnami i provozní vodárnou. Část zisku určená pro obnovu infrastruktury byla buď velmi omezená (2021–2022), nebo žádná/téměř žádná (2023). Pokles procentní výše zisku v roce 2023 je dán vysokým nárůstem kalkulovaných nákladů, korunově zisk značně rostl i v tomto období.
- Druhý v pořadí je Beroun, ačkoli s procentním ziskem přibližně o 1/2 nižším. Je také nutno zmínit, že v letech 2021 a 2023 byla více než polovina kalkulačního zisku určena na obnovu infrastruktury.
- U ostatních společností se kalkulační zisk pohyboval v rozmezí přibližně 2–13 %, což je dle našich odhadů obvyklé rozpětí kalkulačního zisku v ČR.

4.2. Otázka 2 – Míra zisku

Otázka č. 2: Jaká je u vybraných společností míra kalkulačního zisku?

V případě vodárenství je výše přípustného přiměřeného kalkulačního zisku odvozena od reprodukční hodnoty infrastrukturního majetku. Tato logika vychází z toho, že takto definovaný objem infrastrukturního majetku určuje jednak objem nutných prostředků pro jeho obnovu a jednak odměnu za jeho držbu a provozování. Níže je uveden kalkulační zisk celkem za vodu pitnou i odpadní v meziročním vývoji u společností s kompletními daty za roky 2020 až 2023.

Kalkulační zisk celkem za pitnou a odpadní vodu (mil. Kč)

Kalkulační zisk

- Pokud kalkulační zisk neslouží z podstatné části či vůbec k obnově infrastruktury, je na jeho výši nutno nahlížet optikou přiměřené návratnosti pro akcionáře za jeho investici do akcií dané společnosti. **Na poměry odvětví extrémní výše zisku tedy může indikovat nepřiměřené vysoké nároky akcionáře na návratnost investice do akcií, či pořízení takových akcií v minulosti za nepřiměřenou cenu. Taková se zdá být situace v případě SmVaK, která se ziskovostí vymyká odvětví a obnovu majetku financuje mimo zisk** (Odpisy, položka 4.4 kalkulace „obnovující opravy“ a opravy jako takové).
- Tato situace naznačuje existenci mezery v aktuální cenové regulaci vodárenských subjektů, neboť v situaci přirozeného monopolu umožňuje akcionáři rentu nad přiměřenou míru. V případě smíšených společností majoritně vlastněných obcemi je ziskovost proti SmVaK řádově nižší.

4.3. Otázka 2 – Míra celkového a čistého zisku

Otázka č. 2: Jaká je u vybraných společností míra zisku?

V přehledu níže je uvedena celková kalkulační i čistá účetní ziskovost k celkovým vztahovým veličinám. Tyto hodnoty mohou být ekonomicky mírně zkresleny, neboť jsou poměřovány veličiny z výkazu pro MZe a účetní veličiny. Z toho důvodu mohou být tržby v účetnictví odlišné od tržeb spojených pouze s pitnou a odpadní vodou. Přesto však napomáhají nastínit relativní pohled na ziskovost společností.

Voda celkem (kalkulační zisk):

Kalkulační zisk/Aktiva	2020	2021	2022
Beroun	4,0%	n/a	3,5%
Kroměříž	2,4%	2,4%	2,5%
ČEVAK	n/a	n/a	0,8%
Pardubice	n/a	1,3%	1,5%
SmVaK	6,7%	6,7%	6,8%

Kalkulační zisk/Tržby	2020	2021	2022
Beroun	9,1%	n/a	8,4%
Kroměříž	10,8%	10,1%	10,4%
ČEVAK	n/a	n/a	0,5%
Pardubice	n/a	5,2%	5,6%
SmVaK	23,3%	22,9%	22,4%

Kalkulační zisk/VK	2020	2021	2022
Beroun	5,4%	n/a	5,1%
Kroměříž	3,4%	3,4%	3,6%
ČEVAK	n/a	n/a	1,8%
Pardubice	n/a	1,7%	1,9%
SmVaK	31,0%	29,7%	25,0%

Voda celkem (čistý účetní zisk):

Čistý zisk/Aktiva	2020	2021	2022
Beroun	4,6%	4,7%	3,5%
Kroměříž	0,7%	1,4%	1,7%
ČEVAK	7,7%	8,1%	5,3%
Pardubice	-0,1%	0,7%	1,0%
SmVaK	4,5%	4,9%	4,7%

Čistý zisk/Tržby	2020	2021	2022
Beroun	10,5%	11,0%	8,5%
Kroměříž	3,4%	5,7%	6,9%
ČEVAK	5,9%	5,9%	3,6%
Pardubice	-0,4%	2,7%	3,6%
SmVaK	15,7%	16,7%	15,4%

Čistý zisk/VK	2020	2021	2022
Beroun	6,2%	6,4%	5,1%
Kroměříž	1,1%	1,9%	2,4%
ČEVAK	18,6%	18,5%	12,3%
Pardubice	-0,1%	0,9%	1,2%
SmVaK	20,9%	21,6%	17,2%

Celkový zisk v poměru ke vztahovým veličinám

- Obecně lze konstatovat, že se vysoký kalkulační zisk propisuje do dalších ukazatelů, a to i po zohlednění objemu aktiv či VK. **SmVaK vykazuje značně odchylovající hodnoty i ve srovnání s ostatními smíšenými vodárenskými společnostmi.**
- ČEVAK se jako provozní společnost vyznačuje malým objemem vázaného kapitálu a proto i při nižší provozní ziskovosti vykazuje k VK či aktivům atraktivní hodnoty.

4.4. Otázky 3 a 4

Otázka č. 3: Jaký je u vybraných společností čistý zisk?

Otázka č. 4: Jaká je u vybraných společností výše kalkulačního zisku?

V případě posuzování čistého zisku se nabízí použít hodnotu čistého účetního zisku. Následující srovnání však zahrnuje také otázku týkající se kalkulačního zisku. V obou případech jde na rozdíl od předchozích otázek pouze o absolutní hodnoty bez nutnosti výpočtu relativních ukazatelů.

Kalkulační zisk (voda pitná)

mil. Kč	2020	2021	2022	2023
Beroun	19,71	21,05	20,55	22,42
Kroměříž	13,87	14,73	17,95	12,15
ČEVAK	n/a	n/a	6,13	n/a
Pardubice	n/a	9,07	18,92	n/a
SmVaK	361,90	377,42	378,75	414,58

Kalkulační zisk (voda odpadní)

mil. Kč	2020	2021	2022	2023
Beroun	20,46	n/a	20,52	21,58
Kroměříž	22,34	21,70	21,76	18,63
ČEVAK	n/a	n/a	6,97	n/a
Pardubice	n/a	32,25	28,74	n/a
SmVaK	237,61	247,23	256,91	267,27

Kalkulační zisk (celkem)

mil. Kč	2020	2021	2022	2023
Beroun	40,16	n/a	41,07	44,00
Kroměříž	36,20	36,43	39,71	30,78
ČEVAK	n/a	n/a	13,11	n/a
Pardubice	n/a	41,32	47,67	n/a
SmVaK	599,50	624,65	635,66	681,84

Kalkulační zisk

- Jednoznačně nejvyššího kalkulačního zisku dosahuje SmVaK.
- Pro porovnání je vhodné použít poměrové ukazatele na rozdíl od absolutních hodnot.
- Poměrové ukazatele byly použity při zodpovězení otázky č. 2.
- Zde se jedná pouze o absolutní hodnoty

Čistý účetní zisk

- Účetní zisk je na rozdíl od kalkulačního zisku ovlivněn účetními položkami, které nemusejí přímo souviset s danou podnikatelskou činností.
- To je také důvod, proč se účetní zisk odlišuje od zisku kalkulačního.
- Rozdílnost v obou úrovních zisku může být celkem vysoká.
- Ze srovnání celkového kalkulačního zisku a čistého účetního zisku je však patrné, že se obě veličiny mohou vzájemně lišit oběma směry. Z toho vyplývá, že do čistého účetního zisku na jedné straně pravděpodobně vstupuje více druhů tržeb a na straně druhé jsou odčítány rozdílné druhy nákladů.
- Jediná společnost dosahující účetní ztráty je v Pardubicích, ovšem kvůli nedostupnosti dat není zatím možné posoudit, zdali nastala ztrátová situace rovněž na úrovni zisku kalkulačního.
- U většiny společností k datu zpracování analýzy nejsou dostupná účetní data za rok 2023

Čistý účetní zisk

mil. Kč	2020	2021	2022
Beroun	46,44	50,35	41,23
Kroměříž	11,27	20,58	26,40
ČEVAK	135,88	141,40	91,42
Pardubice	-3,41	21,34	30,49
SmVaK	404,52	454,66	436,34

4.5. Otázka 5 – část 1/2

Otázka č. 5: Jaká je u vybraných společností celková výše investic do infrastruktury?

Výše investic do infrastruktury je dle speciální tabulky z kalkulace vykazované pro MZe u společností následující. Rok 2022 je posledním rokem, kdy jsou potřebná data vykazována jednotným způsobem a jsou dostupná u dostatečného počtu společností k porovnání.

Beroun - Vodovod

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	220,17	250,41	261,80
		Čerpání	220,17	249,57	260,73
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	12,47	29,02	11,32
		Fin. prostř. ostatní	-	1,07	-
	Čerpání		12,47	29,35	11,23

Beroun - Kanalizace

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	271,08	n/a	383,53
		Čerpání	269,56	n/a	381,53
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	32,13	n/a	33,16
		Fin. prostř. ostatní	7,83	n/a	39,09
	Čerpání		38,44	n/a	72,24

Kroměříž - Vodovod

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	578,89	639,94	699,99
		Čerpání	616,83	653,52	684,80
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	59,14	60,34	60,71
		Fin. prostř. ostatní	0,36	0,71	1,76
	Čerpání		58,69	36,68	32,37

Kroměříž - Kanalizace

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	862,04	935,95	1 004,54
		Čerpání	626,11	682,16	745,96
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	70,74	73,48	72,80
		Fin. prostř. ostatní	0,48	0,43	2,81
	Čerpání		54,20	56,05	65,81

4.6. Otázka 5 – část 2/2

Otázka č. 5: Jaká je u vybraných společností celková výše investic do infrastruktury?

ČEVAK - Vodovod

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	n/a	n/a	625,08
		Čerpání	n/a	n/a	272,23
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	n/a	n/a	47,82
		Fin. prostř. ostatní	n/a	n/a	-
	Čerpání		n/a	n/a	45,35

ČEVAK - Kanalizace

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	n/a	n/a	1 608,09
		Čerpání	n/a	n/a	470,87
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	n/a	n/a	125,02
		Fin. prostř. ostatní	n/a	n/a	-
	Čerpání		n/a	n/a	30,45

Pardubice - Vodovod

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	n/a	1 202,56	1 296,19
		Čerpání	n/a	1 252,49	1 346,19
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	n/a	149,50	93,71
		Fin. prostř. ostatní	n/a	0,07	-
	Čerpání		n/a	149,49	93,71

Pardubice - Kanalizace

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	n/a	1 375,23	1 498,74
		Čerpání	n/a	1 831,60	1 955,74
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	n/a	139,60	124,14
		Fin. prostř. ostatní	n/a	0,62	-
	Čerpání		n/a	139,60	124,14

SmVaK - Vodovod

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	2 542,08	2 781,47	3 005,58
		Čerpání	2 643,98	2 975,58	3 253,95
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	238,98	227,48	272,37
		Fin. prostř. ostatní	3,33	323,30	-
	Čerpání		279,28	2,77	327,41

SmVaK - Kanalizace

mil. Kč			2020	2021	2022
Od r.2009 celkem		Tvorba	2 427,31	2 656,46	2 901,95
		Čerpání	2 284,83	2 497,49	2 758,17
Za kalendářní rok	Tvorba	Fin. prostř. z vodného/stočného	225,17	233,11	266,75
		Fin. prostř. ostatní	4,29	6,70	-
	Čerpání		203,99	236,33	257,62

4.7. Otázka 6

Otázka č. 6: Jaký podíl kalkulačního zisku vybrané společnosti používají k reinvestici do infrastruktury?

Zdroje pro investice do infrastruktury představují v kalkulaci zejména položky 4.1 odpisy, 4.4. obnovující opravy a 13. kalkulační zisk. Objem prostředků z kalkulačního zisku určený pro tento účel je uveden v položce 16. kalkulačního formuláře. Výkaz níže agreguje údaje za pitnou a odpadní vodu, a rozšiřuje tak otázku č. 1.

Voda pitná	2020	2021	2022	2023
Beroun	10,80	11,93	-	13,90
Kroměříž	2,17	3,64	9,22	-
ČEVAK	-	-	-	-
Pardubice	-	-	-	-
SmVaK	64,79	79,86	60,17	4,98

Voda odpadní				
Beroun	11,21	-	-	15,35
Kroměříž	3,50	5,36	11,31	-
ČEVAK	-	-	-	-
Pardubice	-	-	-	-
SmVaK	52,80	54,66	44,41	11,36

Voda celkem				
Beroun	22,01	11,93	-	29,25
Kroměříž	5,67	9,01	20,52	-
ČEVAK	-	-	-	-
Pardubice	-	-	-	-
SmVaK	117,60	134,52	104,57	16,35

SmVaK se jeví jako jediná, která svůj kalkulační zisk vytváří primárně pro potřeby akcionářů a obnovu infrastruktury financuje z jiných položek kalkulace ceny pro vodné a stočné. Tato skutečnost odpovídá i celkovému čistému zisku SmVaK. Beroun kalkulační zisk reinvestuje zhruba z poloviny. Detail zdůvodňující toto tvrzení je obsažen v následující otázce o zdrojích reinvestic.

4.8. Otázka 7

Otázka č. 7: Jaký podíl investic je financován kalkulačními položkami mimo kalkulačního zisku (obnovující opravy, odpisy)?

Obnovující opravy a odpisy vychází z kalkulace. Dominantním zdrojem jsou odpisy a obnovující opravy (2023). V roce 2023 však došlo k změně metodologie vykazování relevantních položek. Proto může být výpovědní hodnota srovnání roku 2023 s ostatními roky mírně zkreslena.

Zdroje na investice/reinvestice

mil. Kč	2021		2022		2023		
	Pitná	Odpadní	Pitná	Odpadní	Pitná	Odpadní	
Beroun	Odpisy	17,1		17,4	21,04	17,1	22,5
	Obnovující opravy	-		0,0	0,0	-	-
	Ze zisku	11,9		-	0,0	13,9	15,3
Kroměříž*	Odpisy	13,3	26,4	11,1	23,5	14,0	28,7
	Obnovující opravy	-	-	7,1	5,8	32,8	43,3
	Ze zisku	3,6	5,4	7,7	9,4	-	-
ČEVAK	Odpisy	Provozovatel	Provozovatel	Provozovatel	Provozovatel	Provozovatel	Provozovatel
	Obnovující opravy	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	Ze zisku	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Pardubice	Odpisy	57,5	70,8	64,1	71,6	-	-
	Obnovující opravy	-	-	-	-	-	-
	Ze zisku	-	-	-	-	-	-
SmVaK	Odpisy	194,5	150,4	204,6	151,9	212,8	156,7
	Obnovující opravy	74,5	115,9	69,7	106,6	124,0	234,5
	Ze zisku	79,9	54,7	60,1	44,4	5,0	11,4

*Kalkulace 3-12/2022

Změna metodiky mezi roky 2022 a 2023 - vykazování obnovujících oprav

Rozdílné metodiky společností

Z výše uvedeného vyplývá, že nejčastějším zdrojem investice či reinvestice do infrastruktury jsou odpisy. V případě SmVaK jsou rovněž typickým zdrojem obnovující opravy, které se ve větší míře v analyzovaném období projeví také v případě Kroměříže.

4.9. Otázka 8

Otázka č. 8: Jaká je u vybraných společností dividenda odvedená akcionáři?

Vyplacené dividendy vycházejí z účetních závěrek, kde dividendy odpovídají účetní položce vyplacených podílů na zisku. Níže jsou uvedeny hodnoty za jednotlivé společnosti.

Vyplacené podíly na zisku

mil. Kč	2020	2021	2022
Beroun	14,21	14,21	15,00
Kroměříž	9,99	7,89	9,88
ČEVAK	110,25	108,70	113,12
Pardubice	-	-	-
SmVaK	293,67	283,17	-

Společnost v Pardubicích ve sledovaném období dle účetní závěrky nevyplácela žádné podíly na zisku. V případě SmVaK byly vypláceny podíly na zisku ve všech obdobích kromě roku 2022. Výše vyplacených podílů se jeví jako poměrně stabilní bez větších výkyvů (pokud jsou vyplaceny).

Společnost SmVaK v roce 2022 a 2023 nevyplatila dividendu, došlo v odpovídajícím rozsahu ke snížení zadlužení společnosti. Dluh společnosti je v držení mateřské společnosti.

4.10. Otázka 9

Otázka č. 9: Jaký je u vybraných společností procentní poměr mezi dividendou odvedenou akcionáři a ziskem?

Vyplacené dividendy vycházejí z účetních závěrek, kde dividendy odpovídají účetní položce vyplacených podílů na zisku. Tyto dividendy jsou poměřovány vůči účetnímu čistému zisku. Veškeré hodnoty výpočtu jsou uvedeny níže.

Vyplacený podíl na zisku (dividendy)

mil. Kč	2020	2021	2022
Beroun	14,21	14,21	15,00
Kroměříž	9,99	7,89	9,88
ČEVAK	110,25	108,70	113,12
Pardubice	-	-	-
SmVaK	293,67	283,17	-

Čistý účetní zisk

mil. Kč	2020	2021	2022
Beroun	46,44	50,35	41,23
Kroměříž	11,27	20,58	26,40
ČEVAK	135,88	141,40	91,42
Pardubice	-	3,41	21,34
SmVaK	404,52	454,66	436,34

Podíly dividend na zisku

%	2020	2021	2022
Beroun	30,6%	28,2%	36,4%
Kroměříž	88,6%	38,3%	37,4%
ČEVAK	81,1%	76,9%	123,7%
Pardubice	0,0%	0,0%	0,0%
SmVaK	72,6%	62,3%	0,0%

Výše vyplacených dividend ve vztahu k čistému zisku je v jednotlivých letech proměnlivá, ČEVAK a SmVaK vykazují vysoký podíl vyplaceného zisku.

4.11. Otázka 10

Otázka č. 10: O kolik procent vybrané společnosti v jednotlivých letech zvýšily cenu vodného a stočného?

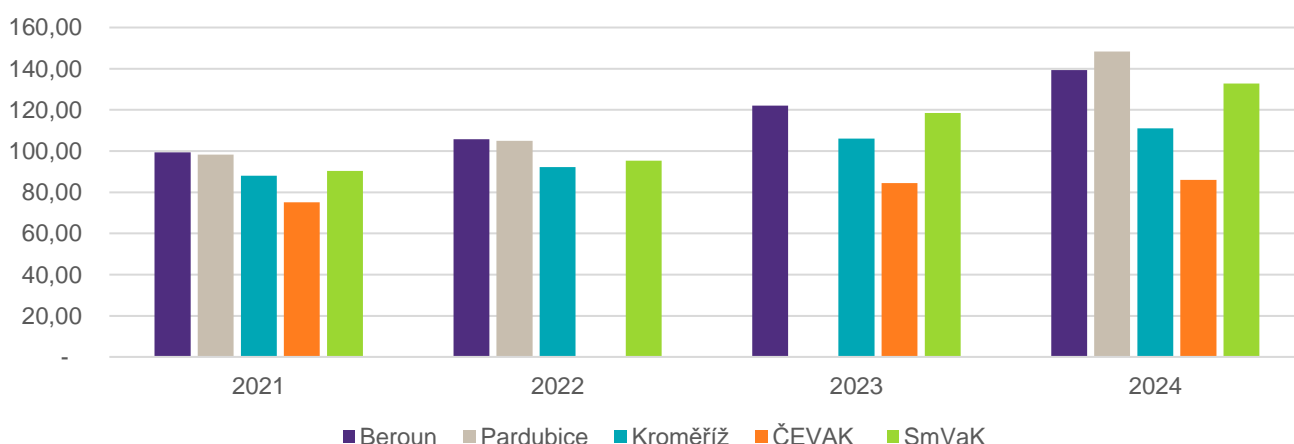
Ceny vodného a stočného zveřejňují společnosti k 1. lednu na následující rok. Cenová struktura některých společností je složitější, v případě ČEVAK se pak liší v jednotlivých městech, které společnost obsluhuje. Jako referenční místo zde proto byly vybrány České Budějovice

Přehled vývoje cen vodného a stočného (Kč/m³)

	2021	2022	2023	2024	změna 2024/2021
Beroun	99,39	105,77	122,05	139,33	40%
Pardubice	98,30	105,00		148,33	51%
Kroměříž	88,11	92,20	106,15	110,99	26%
ČEVAK	75,12		84,53	86,06	15%
SmVaK	90,40	95,37	118,52	132,75	47%

Zdroj: Webové stránky jednotlivých společností

Přehled vývoje cen vodného a stočného (Kč/m³)

Vyhodnocení

- Od roku 2022 dochází z důvodu navýšení režijních nákladů k rychlému nárůstu cen vody u všech sledovaných společností. Zvýšené náklady se kvůli tomu nijak výrazně neprojeví v ziskovosti společností.
- Největší nárůst ceny vody mezi lety 2021 / 2024 zaznamenaly Pardubice (51 %) a SmVaK (47 %).
- V roce 2023 SmVaK výrazně zvýšil cenu pro vodné a stočné, v meziročním srovnání o téměř 25 %.

4.12. Otázky 11 a 12 – část 1/5

Otázka č. 11: Jak se na ziskovosti vybraných společností projevilo skokové zvýšení vstupů v letech 2021–2022?

Otázka č. 12: Jak se toto skokové zvýšení vstupů projevilo na nákladech vybraných společností? V jakých položkách se nejvíce projevilo? Které lze považovat za anomální?

Dopad změny cen vstupů na ziskovost je v analýze sledován prostřednictvím poměru nákladů k tržbám. Jedná se o náklady a tržby spojené pouze s pitnou a odpadní vodou. **Data vycházejí přímo z kalkulačního reportu pro MZe.**

$$\text{Tržby} = \text{Tržby za vodné} + \text{Tržby za stočné}$$

$$\text{Tržby} = \text{Fakturovaný objem vody} * \text{Cena za metr krychlový vody bez DPH}$$

$$\text{Tržby} = \text{Celkové náklady} + \text{Kalkulační zisk}$$

Východiska poměrové analýzy nákladů

- Vybrané společnosti v rámci účetních tržeb za vlastní výrobky a služby za celou společnost evidují rovněž další tržby z vedlejších činností přímo nesouvisejících s poskytováním služeb spojených s pitnou a odpadní vodou.
- Z výše uvedeného dále vyplývá, že částky použité v tabulkách v následující části studie zodpovídající otázky č. 12 a 13 odpovídají agregovaně částkám za vodné a stočné.
- Jedná se tedy o vážený průměr za vodné a stočné. Níže se nachází modelový výpočet pro společnost působící v Berouně:

Beroun - příklad výpočtu váženého průměru za metr krychlový vody celkem

		Skutečnost pitná		Skutečnost odpadní		Součet
Materiál	mil. Kč	64,69		3,63		68,31
Energie	mil. Kč	5,30		7,03		12,33
Mzdy	mil. Kč	18,23		17,63		35,86
Ostatní přímé náklady	mil. Kč	22,41		27,51		49,92
Provozní náklady	mil. Kč	16,22		23,95		40,17
Finanční náklady	mil. Kč	-		-		-
Ostatní výnosy	mil. Kč	-		10,07		10,07
Výrobní režie	mil. Kč	4,50		2,52		7,02
Správní režie	mil. Kč	14,50		9,84		24,34
Úplné vlastní náklady - ÚVN	mil. Kč	145,85	+	82,04	=	227,89
Kalkulační zisk	mil. Kč	19,71	+	20,46	=	40,16
Celkem ÚVN + zisk	mil. Kč	165,56	+	102,50	=	268,05
Voda fakturovaná	mil. m3	3,42	+	2,62	=	6,04
Tržby za metr krychlový vody (Kč bez DPH)	Kč/m3	48,40		39,10		44,37

4.13. Otázky 11 a 12 – část 2/5

Beroun - náklady a výnosy spojené s pitnou a odpadní vodou (součet)

Nákladová položka jako procento tržeb	2020	2021	2022
Materiál	25,5%	n/a	23,6%
Energie	4,6%	n/a	10,9%
Mzdy	13,4%	n/a	12,3%
Ostatní přímé náklady	18,6%	n/a	18,2%
Provozní náklady	15,0%	n/a	13,1%
Finanční náklady	0,0%	n/a	0,0%
Ostatní výnosy	-3,8%	n/a	-3,4%
Výrobní režie	2,6%	n/a	2,7%
Správní režie	9,1%	n/a	9,0%
Náklady celkem / Tržby	85,0%	n/a	86,4%
Kalkulační zisk / Tržby	15,0%	n/a	13,6%
(Náklady + Kalkulační zisk) / Tržby	100,0%	n/a	100,0%
Náklady na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	37,72	n/a	42,99
Tržby na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	44,37	n/a	49,75
Kalkulační zisk na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	6,65	n/a	6,76

Beroun - analýza nákladovosti a zisku

- Data za rok 2021 za oblast stočného (odpadní vody) nejsou v současné fázi studie k dispozici. Proto není možné uvést kompletní data za rok 2021 a přímo sledovat změny mezi lety. Při srovnání s rokem 2020 je však zřejmé, že nejvíce vzrostl podíl nákladů na energie na tržbách.
- V ostatních položkách docházelo ve stejném období dokonce k poklesu ve srovnání s rokem 2020, avšak celkový podíl nákladů na tržbách se zvýšil na 86,4 %. Kalkulační zisk tak v absolutní hodnotě vzrostl, je však zřejmé, že celkový podíl kalkulačního zisku na tržbách se snížil z 15,0 % na 13,6 %.

Kroměříž - náklady a výnosy spojené s pitnou a odpadní vodou (součet)

Nákladová položka jako procento tržeb	2020	2021	2022
Materiál	6,3%	6,8%	5,3%
Energie	7,2%	7,1%	17,5%
Mzdy	12,0%	12,4%	12,9%
Ostatní přímé náklady	33,9%	34,1%	24,6%
Provozní náklady	14,4%	14,0%	14,0%
Finanční náklady	0,2%	0,4%	0,4%
Ostatní výnosy	-0,9%	-1,1%	-1,0%
Výrobní režie	7,4%	7,4%	7,2%
Správní režie	8,0%	8,1%	7,7%
Náklady celkem / Tržby	88,6%	89,2%	88,8%
Kalkulační zisk / Tržby	11,4%	10,8%	11,2%
(Náklady + Kalkulační zisk) / Tržby	100,0%	100,0%	100,0%
Náklady na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	32,13	33,86	36,99
Tržby na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	36,28	37,95	41,64
Kalkulační zisk na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	4,15	4,09	4,65

Kroměříž - analýza nákladovosti a zisku

- V případě Kroměříže je obzvláště výrazný nárůst poměru nákladů na energie k tržbám, který se zvýšil o více než 10 p.b. Naproti tomu téměř stejně (o necelých 10 p.b.) došlo k poklesu podílu ostatních přímých nákladů a s dalšími sníženými položkami tak byl prakticky vykompenzován nárůst cen energií.
- Ve výsledku se tak v roce 2022 proti roku 2021 podíl celkových nákladů na tržbách snížil a došlo k mírnému navýšení podílu kalkulačního zisku na tržbách i kalkulačního zisku na metr krychlový.

4.14. Otázky 11 a 12 – část 3/5

ČEVAK - náklady a výnosy spojené s pitnou a odpadní vodou (součet)

Nákladová položka jako procento tržeb	2020	2021	2022
Materiál	n/a	n/a	20,5%
Energie	n/a	n/a	5,8%
Mzdy	n/a	n/a	2,3%
Ostatní přímé náklady	n/a	n/a	51,6%
Provozní náklady	n/a	n/a	11,0%
Finanční náklady	n/a	n/a	0,0%
Ostatní výnosy	n/a	n/a	-0,7%
Výrobní režie	n/a	n/a	0,7%
Správní režie	n/a	n/a	5,8%
Náklady celkem / Tržby	n/a	n/a	97,0%
Kalkulační zisk / Tržby	n/a	n/a	3,0%
(Náklady + Kalkulační zisk) / Tržby	n/a	n/a	100,0%
Náklady na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	n/a	n/a	35,26
Tržby na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	n/a	n/a	36,34
Kalkulační zisk na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	n/a	n/a	1,07

ČEVAK - analýza nákladovosti a zisku

- V současné fázi studie nejsou dostupná data za roky 2020 a 2021, protože není možné přímo sledovat meziroční změny.
- Čistě za rok 2022 je však možné minimálně ČEVAK porovnat s ostatními společnostmi, které jsou předmětem analýzy. Z takového srovnání vyplývá, že kalkulační zisk ČEVAK vztážený k tržbám dosahuje vůbec nejnižšího podílu a totéž platí pro absolutní hodnotu kalkulačního zisku na metr krychlový. Zároveň náklady na energie zaujímají ve srovnání s ostatními společnostmi pouze relativně malý podíl 5,8 % (například Kroměříž ve stejném ukazateli dosahuje hodnoty 17,5 %).

Pardubice - náklady a výnosy spojené s pitnou a odpadní vodou (součet)

Nákladová položka jako procento tržeb	2020	2021	2022
Materiál	n/a	12,3%	11,9%
Energie	n/a	4,3%	5,2%
Mzdy	n/a	8,6%	8,6%
Ostatní přímé náklady	n/a	46,7%	42,4%
Provozní náklady	n/a	9,7%	10,8%
Finanční náklady	n/a	0,5%	2,3%
Ostatní výnosy	n/a	-0,3%	-0,1%
Výrobní režie	n/a	3,4%	3,3%
Správní režie	n/a	8,5%	8,8%
Náklady celkem / Tržby	n/a	93,8%	93,2%
Kalkulační zisk / Tržby	n/a	6,2%	6,8%
(Náklady + Kalkulační zisk) / Tržby	n/a	100,0%	100,0%
Náklady na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	n/a	41,91	44,49
Tržby na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	n/a	44,70	47,73
Kalkulační zisk na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	n/a	2,78	3,24

Pardubice - analýza nákladovosti a zisku

- Nejvýraznější změna v nákladové struktuře je spojená s náklady na energie, jejichž podíl na tržbách meziročně vzrostl o 0,9 p.b. Naopak významný pokles čítající 4,3 p.b. byl zaznamenán v případě ostatních přímých nákladů.
- Celkový efekt změny nákladové struktury při započtení změn dalších položek nákladů tak vedl ke snížení podílu nákladů na tržbách a zvýšení podílu kalkulačního zisku na tržbách na 6,8 %, což odpovídalo také zvýšení jednotkové ceny za metr krychlový vody v absolutní hodnotě.

4.15. Otázky 11 a 12 – část 4/5

SmVaK- náklady a výnosy spojené s pitnou a odpadní vodou (součet)

Nákladová položka jako procento tržeb	2020	2021	2022
Materiál	9,8%	9,9%	9,7%
Energie	2,5%	2,3%	2,2%
Mzdy	21,1%	20,8%	21,2%
Ostatní přímé náklady	26,2%	26,8%	25,1%
Provozní náklady	6,2%	7,1%	7,2%
Finanční náklady	0,0%	0,0%	0,0%
Ostatní výnosy	0,0%	0,0%	0,0%
Výrobní režie	4,5%	4,1%	5,7%
Správní režie	2,7%	2,4%	2,7%
Náklady celkem / Tržby	73,0%	73,4%	73,8%
Kalkulační zisk / Tržby	27,0%	26,6%	26,2%
(Náklady + Kalkulační zisk) / Tržby	100,0%	100,0%	100,0%
Náklady na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	28,55	30,42	32,26
Tržby na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	39,13	41,44	43,72
Kalkulační zisk na metr krychlový vody (Kč bez DPH)	10,58	11,01	11,46

SmVaK - analýza nákladovosti a zisku

- V případě SmVaK je zřejmý zcela nejvyšší podíl kalkulačního zisku na tržbách, který se sice od roku 2020 postupně snižuje, avšak v roce 2022 stále dosahuje 26,2 %.
- Dále ve srovnání s vybranými společnostmi je pro SmVaK typická nízká položka podílu nákladů na energie na celkových tržbách, která navíc meziročně od roku 2020 klesá, a to i v roce 2022, který je typický přesně opačným vývojem v případě cen energií.
- Nákladová struktura ostatních položek je stabilní. Ostatní přímé náklady sice ve sledovaném období v poměru k tržbám klesají, avšak nikoli tak významně jako v případech ostatních společností, kde se jednalo řádově o poklesy až o 10 p.b.

4.16. Otázky 11 a 12 – část 5/5 - Shrnutí

Nárůst cen vstupů

- Skokový nárůst cen vstupů se v nákladové struktuře projevil zejména nárůstem cen energií. Není však pravidlem, že by k nárůstu poměru cen energií k tržbám došlo u všech společností. V případě SmVaK například došlo přímo k poklesu poměru nákladů na energie k tržbám.

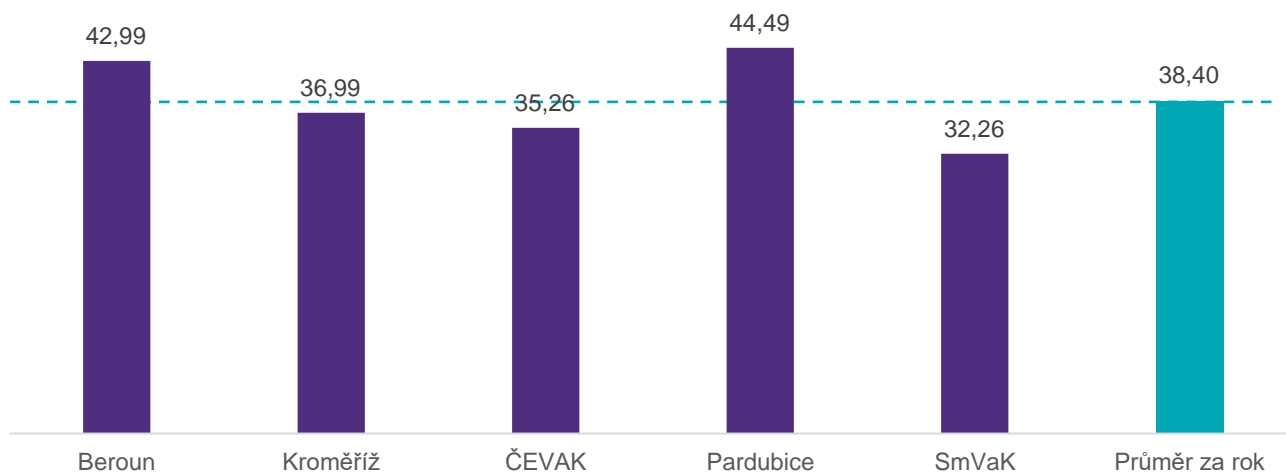
Ostatní přímé náklady

- Další položkou, která u vybraných společností byla typická svou vysokou volatilitou, jsou ostatní přímé náklady. Je však třeba brát v potaz, že se jedná o odpisy, opravy a další náklady spojené s infrastrukturou a nejde tedy o typickou nákladovou položku ovlivňovanou exogenními tržními faktory jako v případě cen energií.

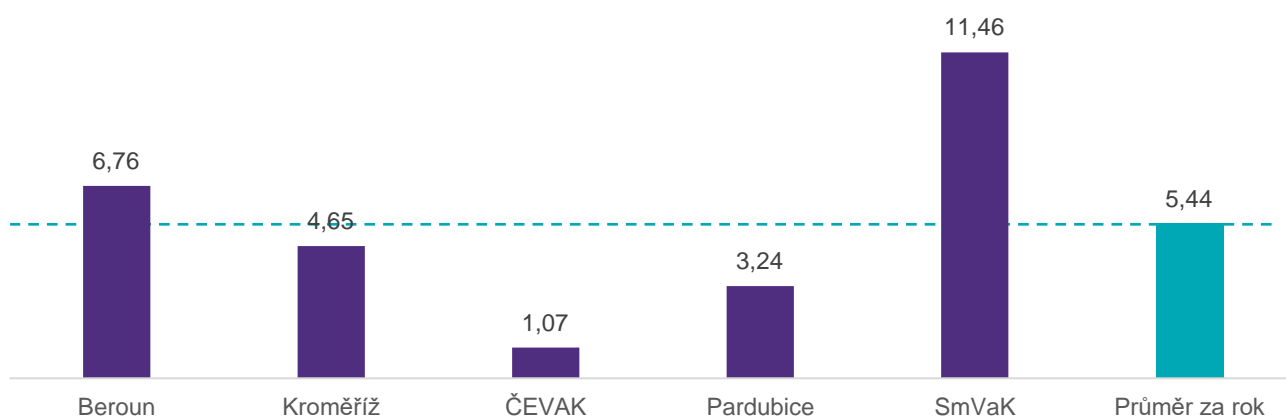
Anomálie

- Za nezvyklý či neočekávaný lze označit pokles poměru nákladů na energie vůči tržbám u společnosti SmVaK. V **ostatních případech tento nákladový poměr rostl ať už mírně či výrazně. Stejně tak v případě SmVaK je ve srovnání s vybranými společnostmi neobvykle vysoký podíl kalkulačního zisku na tržbách.**
- Naopak velmi nízký ve srovnání s vybranými společnostmi je zisk na jednotku u společnosti ČEVAK.

Přehled nákladů na metr krychlový vody v roce 2022 (Kč bez DPH)

Přehled kalkulačního zisku na metr krychlový vody v roce 2022 (Kč bez DPH)

4.17. Otázka 13

Otázka č. 13: Jaká je v průběhu let výše zadlužení vybraných společností?

Úroveň zadluženosti vychází z účetních závěrek za jednotlivé společnosti. Rozdělení dle jednotlivých dlouhodobých a krátkodobých položek se nachází v přehledu níže. SmVaK vykazuje v posledních letech značné zadlužení.

Beroun

mil. Kč	2020	2021	2022
Krátkodobé přijaté zálohy	132,14	137,23	145,43
Dlouhodobé přijaté zálohy	-	12,08	45,43

Kroměříž

mil. Kč	2020	2021	2022
Krátkodobé přijaté zálohy	20,23	26,58	58,51
Krátkodobé úvěry	18,01	24,70	25,60
Dlouhodobé úvěry	100,65	130,90	124,45

ČEVAK

mil. Kč	2020	2021	2022
Krátkodobé přijaté zálohy	656,66	620,66	644,12

Pardubice

mil. Kč	2020	2021	2022
Krátkodobé přijaté zálohy	0,04	14,74	22,65
Krátkodobé úvěry	30,73	30,69	82,03
Dlouhodobé úvěry	108,96	288,27	258,73

SmVaK

mil. Kč	2020	2021	2022
Krátkodobé úvěry	64,58	5 458,73	-
Dlouhodobé úvěry	5 381,54	-	-
Leasing	315,67	297,64	308,06
Závazky k ovládací osobě	-	-	5 062,00

SmVaK vykazuje v posledních letech značné zadlužení, které drží od roku 2022 mateřská společnost.

5. Přílohy

Příloha č. 1

Největší vlastníci dle hodnoty infrastrukturního majetku

Největší vlastníci dle hodnoty infrastrukturního majetku

Vlastník	Hodnota majetku (tis. Kč)
Hlavní město Praha (PVK, a. s.)	179 580 553
Severočeská vodárenská společnost a. s.	131 789 858
SmVaK Ostrava a. s.	64 188 684
Statutární město Brno	40 730 690
Statutární město Ostrava	31 597 747
Vodohospodářské sdružení obcí západních Čech	29 404 464
Vodárny Kladno – Mělník, a. s.	23 237 052
VODA Želivka, a. s.	22 759 299
Vodovody a kanalizace Zlín, a. s.	18 537 806
Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	18 046 552
VODÁRNA PLZEŇ a. s.	15 362 633
Vodovody a kanalizace Hradec Králové, a. s.	14 610 102

Vlastník	Hodnota majetku (tis. Kč)
Vodovody a kanalizace Chrudim, a. s.	14 111 175
Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s.	13 483 306
Město Olomouc	12 448 793
Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.	12 332 501
Slovácké vodárny a kanalizace, a. s.	12 313 841
CHEVAK Cheb, a. s.	11 859 047
Statutární Město České Budějovice	11 669 542
Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.	10 901 475
VaK Břeclav, a. s.	10 735 344
Svaz vodovodů a kanalizací Žďársko	10 616 607
VODOVODY A KANALIZACE, svazek obcí se sídlem v Třebíči	10 158 620
Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	10 121 301
Jihočeský vodárenský svaz	9 982 621

Příloha č. 2

Největší provozovatelé dle dodávek pitné a odvodů odpadní vody

Největší provozovatelé dle objemu pitné vody fakturované

Společnost	Fakturovaná voda pitná (mil. m ³)	Společnost	Fakturovaná voda pitná (mil. m ³)	Společnost	Fakturovaná voda pitná (mil. m ³)
Pražské vodovody a kanalizace, a. s.	76,040	VaK Břeclav, a. s.	5,349	ENERGIE AG Kolín a. s.	2,704
Severočeské vodovody a kanalizace, a. s.	50,373	1.SčV, a. s.	5,347	SLUŽBY MĚSTA JIHLAVY s. r. o.	2,544
SmVaK Ostrava a.s.	32,086	Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.	5,250	Vodohospodářská společnost Vrchlice – Maleč, a. s.	2,521
Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.	24,095	Slovácké vodárny a kanalizace a. s.	4,918	VODÁRNA SOKOLOVSKO s. r. o.	2,340
ČEVAK a. s.	23,628	Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.	4,683	Chodské vodárny a kanalizace a. s.	2,197
VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.	20,756	CHEVAK Cheb, a. s.	4,095	Šumavské vodovody a kanalizace, a. s.	2,117
Ostravské vodárny a kanalizace a. s.	14,990	Vodovody a kanalizace Nymburk, a. s.	3,916	VaK Bruntál a. s.	1,870
Středočeské vodárny, a. s.	12,137	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s.	3,900	Vodovody a kanalizace Trutnov, a. s.	1,849
VODÁRNA PLZEŇ a. s.	12,085	Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a. s.	3,765	AQUA SERVIS, a. s. Rychnov nad Kněžnou	1,786
MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a. s.	10,032	Vodárenská společnost Chrudim, a. s.	3,377	STAVOKOMPLET spol, sr,o,	1,606
Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a. s.	8,836	Vodovody a kanalizace Vyškov, a. s.	3,298	VODAK Humpolec, s. r. o.	1,486
Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	7,162	Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.	3,295	ENERGOAQUA a. s.	1,486
Královéhradecká provozní, a. s.	7,093	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	3,257	RAVOS, s. r. o.	1,430
Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s.	6,201	Vodovody a kanalizace Náchod, a. s.	3,205	Krnovské vodovody a kanalizace, s. r. o.	1,373
Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.	5,738	Vodohospodářská společnost Benešov, a. s.	3,113	VHS Čerlinka s. r. o.	1,199
Vodovody a kanalizace Beroun, a. s.	5,591	VHOS a. s. Moravská Třebová	2,952	TS STRAKONICE	1,016
		Vodohospodářská a obchodní společnost, a. s.	2,732	Pelhřimovská vodárenská	0,983

Zdroj: Vodovody a kanalizace České republiky 2022, publikace MZe

Největší provozovatelé dle objemu splaškové vody fakturované

Společnost	Fakturovaná voda splašková (mil. m ³)	Společnost	Fakturovaná voda splašková (mil. m ³)	Společnost	Fakturovaná voda splašková (mil. m ³)
Pražské vodovody a kanalizace, a. s.	76,198	Vodovody a kanalizace Hodonín, a. s.	4,648	Vodohospodářská a obchodní společnost, a. s.	2,287
Severočeské vodovody a kanalizace, a. s.	43,804	1.SčV, a. s.	4,634	Šumavské vodovody a kanalizace, a. s.	2,262
Brněnské vodárny a kanalizace, a. s.	23,534	Vodovody a kanalizace Vsetín, a. s.	4,330	Vodohospodářská společnost Vrchlice – Maleč, a. s.	2,225
ČEVAK a. s.	22,965	Slovácké vodárny a kanalizace a. s. Uh. Hradiště	4,305	VODÁRNA SOKOLOVSKO s. r. o.	1,977
SmVaK Ostrava a. s.	21,552	Vodovody a kanalizace Přerov, a. s.	4,087	Vodovody a kanalizace Trutnov, a. s.	1,940
VODÁRENSKÁ AKCIOVÁ SPOLEČNOST, a. s.	17,537	CHEVAK Cheb, a. s.	3,912	STAVOKOMPLET spol. s r. o.	1,847
Ostravské vodárny a kanalizace a. s.	13,878	Vodovody a kanalizace Nymburk, a. s.	3,731	Chodské vodárny a kanalizace a. s.	1,696
VODÁRNA PLZEŇ a. s.	12,350	Vodovody a kanalizace Kroměříž, a. s.	3,406	Vodovody a kanalizace Jablonné nad Orlicí, a. s.	1,465
MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a. s.	9,078	Šumperská provozní vodohospodářská společnost, a. s.	3,291	VHOS, a. s.	1,449
Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a. s.	8,026	VaK Břeclav, a. s.	3,026	VHS Čerlinka s. r. o.	1,366
Středočeské vodárny, a. s.	6,815	Vodohospodářská společnost Benešov a. s.	2,921	VODAK Humpolec, s. r. o.	1,277
Vodovody a kanalizace Pardubice, a. s.	6,235	Vodárenská společnost Chrudim, a. s.	2,605	Krnovské vodovody a kanalizace, s. r. o.	1,234
Vodárna Zlín a. s.	5,920	SLUŽBY MĚSTA JIHLAVY s. r. o.	2,495	TS STRAKONICE	1,150
Královéhradecká provozní, a. s.	5,756	Vodovody a kanalizace Vyškov, a. s.	2,385	VODOVODY spol. s r. o.	0,849
Vodovody a kanalizace Beroun, a. s.	5,270	Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a. s.	2,368	VaK Bruntál a. s.	0,795
Vodovody a kanalizace Mladá Boleslav, a. s.	4,794	Vodovody a kanalizace Náchod, a. s.	2,332	Vodárenská Svitavy s. r. o.	0,700
		ENERGIE AG Kolín a. s.	2,308	Městské vodovody a kanalizace s. r. o. Jaroměř	0,491

Zdroj: Vodovody a kanalizace České republiky 2022, publikace MZe

© 2024 Grant Thornton Advisory k.s. All rights reserved.

Grant Thornton Advisory k.s. je členská firma Grant Thornton International Ltd. (Grant Thornton International). Odkazy na Grant Thornton se vztahují ke Grant Thornton International nebo ke členským firmám. Grant Thornton International a členské firmy nejsou mezinárodním partnerstvím. Služby jsou nezávisle poskytovány jednotlivými členskými firmami.